

Väljaandja:
Akti liik:
Teksti liik:
Redaktsiooni jõustumise kp:
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:
Avaldamismärge:

Vabariigi Valitsus
määrus
algtekst-terviktekst
13.12.2022
Hetkel kehtiv
RT I, 03.12.2022, 19

Nepstemurru looduskaitseala moodustamine ja kaitse-eeskiri¹

Vastu võetud 01.12.2022 nr 117

Määrus kehtestatakse [looduskaitseaduse](#) § 10 lõike 1, § 11 lõike 1 ja § 12 alusel.

1. peatükk Üldsätted

§ 1. Ala kaitse alla võtmine ja kaitse-eesmärk

(1) Looduskaitsealana võetakse kaitse alla Pärnu maakonnas Häädemeeste vallas Nepste ja Urissaare külas ning Saarde vallas Laiksaare külas asuv ala, mille nimeks saab Nepstemurru looduskaitseala² (edaspidi *kaitseala*).

(2) Kaitseala kaitse-eesmärk on kaitsta:

- 1) metsa- ja niidukoosluste elustiku mitmekesisust, kaitsealuseid liike ja nende elupaiku;
- 2) laane-, salu- ja soovikumetsi ning neile metsadele iseloomuliku elustiku mitmekesisust;
- 3) kaitsealuseid linnuliike, keda Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2009/147/EÜ loodusliku linnustiku kaitse kohta (ELT L 20, 26.01.2010, lk 7–25) nimetab I lisas, ning nende elupaiku: väike-konnakotkas (*Aquila pomarina*), kanakull (*Accipiter gentilis*), laanerähn (*Picoides tridactylus*), karvasjalg-kakk (*Aegolius funereus*), valgeselg-kirjurähn (*Dendrocopos leucotos*), herilaseviu (*Pernis apivorus*), laanepüü (*Bonasa bonasia*), värbkakk (*Glaucidium passerinum*), händkakk (*Strix uralensis*), öösorr (*Caprimulgus europaeus*), hallpea-rähn (*Picus canus*), musträhn (*Dryocopus martius*) ja väike-kärbsenäpp (*Ficedula parva*);
- 4) kaitsealust mardikaliiki väike-punalamesklane (*Cucujus cinnaberinus*) ja tema elupaiku.

(3) Kaitseala maa-ala jaguneb vastavalt kaitsekorra eripärale ja majandustegevuse piiramise astmele sihtkaitsevööndiks ja piiranguvööndiks.

(4) Kaitsealal tuleb arvestada looduskaitseaduses sätestatud piiranguid käesolevas määruses ettenähtud erisustega.

§ 2. Kaitseala piir

Kaitseala välispiir ja vööndite piirid on esitatud kaardil määruse lisas³.

§ 3. Kaitseala valitseja

Kaitseala valitseja on Keskkonnaamet.

§ 4. Kaitse alla võtmise ja piirangute põhjendused

Määruse seletuskirjas⁴ on esitatud põhjendused:

- 1) kaitse alla võtmise eesmärkide vastavuse kohta kaitse alla võtmise eeldustele;
- 2) loodusobjekti kaitse alla võtmise otstarbekuse kohta;
- 3) kaitstava loodusobjekti tüübi valiku kohta;
- 4) kaitstava loodusobjekti välis- ja vööndite piiride kulgemise kohta;
- 5) kaitsekorra kohta.

2. peatükk

Kaitsekorra üldpõhimõtted

§ 5. Lubatud tegevus

- (1) Inimestel on lubatud viibida ning korjata marju, seeni ja muid metsa kõrvalsaadusi kogu kaitsealal.
- (2) Telkimine ja lõkketegemine on lubatud kaitseala valitseja nõusolekul, kaitseala valitsemise või kaitse korraldamisega seotud tegevusel, järelevalve- ja päästetöödel ning kaitseala valitseja nõusolekul teostataval teadustegevusel ja metsamajandustöödel.
- (3) Kaitsealal on lubatud:
 - 1) sõidukiga sõitmine teedel;
 - 2) jalgrattaga sõitmine radadel;
 - 3) punktides 1 ja 2 nimetatud juhtudel sõidukiga sõitmine väljaspool teid ja maastikusõidukiga sõitmine järelevalve- ja päästetöödel, kaitseala valitsemise ja kaitse korraldamisega seotud tegevusel, kaitseala valitseja nõusolekul teostataval teadustegevusel ning kaitse-eeskirjaga lubatud töödel, sealhulgas piiranguvõndis metsamajandustöödel.
- (4) Kaitsealal on lubatud jahipidamine, välja arvatud linnujaht.

§ 6. Keelatud tegevus

- Kaitseala valitseja nõusolekuta on kaitsealal keelatud:
- 1) muuta katastriüksuse kõlvikute piire ja sihtotstarvet;
 - 2) koostada maakorralduskava ja teha maakorraldustoiminguid;
 - 3) kehtestada detailplaneeringut ja üldplaneeringut;
 - 4) lubada ehitada ehitusteatisel kohustusega või ehitusloakohustuslikku ehitist;
 - 5) anda projekteerimistingimusi;
 - 6) anda ehitusluba;
 - 7) rajada uut veekogu, mille pindala on suurem kui viis ruutmeetrit, kui selleks ei ole vaja anda veeluba, ehitusluba ega esitada ehitusteatisi;
 - 8) jahiulukeid lisaõõta.

§ 7. Tegevuse kooskõlastamine

- (1) Kaitseala valitseja ei kooskõlasta tegevust, mis kaitse-eeskirja kohaselt vajab kaitseala valitseja nõusolekut, kui see võib kahjustada kaitseala kaitse-eesmärgi saavutamist või kaitseala seisundit.
- (2) Kui tegevust ei ole kaitseala valitsejaga kooskõlastatud või tegevuse juures ei ole arvestatud kaitseala valitseja kirjalikult seatud tingimusi, mille täitmise korral tegevus ei kahjusta kaitseala kaitse-eesmärgi saavutamist või kaitseala seisundit, ei teki isikul, kelle huvides nimetatud tegevus on, vastavalt haldusmenetluse seadusele õiguspärast ootust sellise tegevuse õiguspärasuse suhtes.

3. peatükk Sihtkaitsevõond

§ 8. Sihtkaitsevõondi määratlus

- (1) Sihtkaitsevõond on kaitseala osa seal väljakujunenud või kujundatavate looduslike koosluste säilitamiseks.
- (2) Kaitsealal on Nepstemurru metsa sihtkaitsevõond.

§ 9. Sihtkaitsevõondi kaitse-eesmärk

Sihtkaitsevõondi kaitse-eesmärk on laane-, salu- ja soovikumetsade elustiku mitmekesisuse, väikepunalamesklase elupaiga ning kaitsealuste linnuliikide ja nende elupaikade kaitse.

§ 10. Lubatud tegevus

- (1) Sihtkaitsevõondis on lubatud kaitseala valitseja nõusolekul selleks ettevalmistatud kohas kuni 30 osalejaga rahvaürituse korraldamine.
- (2) Kaitseala valitseja nõusolekul on sihtkaitsevõondis lubatud:
 - 1) rohkem kui 30 osalejaga rahvaürituse korraldamine ja rahvaürituse korraldamine selleks ettevalmistamata kohas;
 - 2) koosluse kujundamine vastavalt kaitse-eesmärgile;
 - 3) kaitsealuste liikide elutingimuste säilitamiseks vajalik tegevus;
 - 4) olemasolevate maaparandussüsteemide hoiutööd ja loodusliku veerežiimi taastamine;
 - 5) olemasolevate ehitiste hooldustööd.

§ 11. Keelatud tegevus

Sihtkaitsevööndis on keelatud, arvestades käesoleva määrusega sätestatud erisusi:

- 1) majandustegevus;
- 2) loodusvarade kasutamine;
- 3) uute ehitiste püstitamine, välja arvatud tehnovõrgu rajatise või tootmisotstarbeta ehitise püstitamine kaitseala või kaitsealal paikneva kinnistu tarbeks.

4. peatükk Piiranguvöönd

§ 12. Piiranguvööndi määratlus

- (1) Piiranguvöönd on kaitseala osa, mis ei kuulu sihtkaitsevööndisse.
- (2) Kaitsealal on Nepstemurru piiranguvöönd.

§ 13. Piiranguvööndi kaitse-eesmärk

Piiranguvööndi kaitse-eesmärk on elustiku mitmekesisuse säilitamine ja kaitstavate liikide elupaikade kaitse.

§ 14. Lubatud tegevus

- (1) Piiranguvööndis on lubatud:
 - 1) majandustegevus, arvestades käesoleva määrusega sätestatud erisusi;
 - 2) kuni 30 osalejaga rahvaürituse korraldamine kohas, mis ei ole selleks kaitseala valitseja nõusolekul ette valmistatud ega tähistatud.
- (2) Kaitseala valitseja nõusolekul on piiranguvööndis lubatud:
 - 1) rohkem kui 30 osalejaga rahvaürituse korraldamine kohas, mis ei ole selleks kaitseala valitseja nõusolekul ette valmistatud ega tähistatud;
 - 2) lageraie hall-lepikutes kuni 0,5 ha suuruse langina;
 - 3) aegjärgne ja häilraie kuni 2 ha suuruse langina.
- (3) Raie tegemine on lubatud 1. juulist kuni 14. veebruarini.
- (4) Raie tegemisel tuleb säilitada puistu liikide ja vanuse mitmekesisus. Elustiku mitmekesisuse säilitamiseks tuleb raiel, välja arvatud hall-lepikutes, jätta alles hektari kohta 40 tihumeetrit puid, sealhulgas surnud puid ja lamapuitu 10–20 tihumeetrit hektari kohta. Hall-lepikutes tuleb raiel jätta alles hektari kohta 20 tihumeetrit puid, sealhulgas surnud puid ja lamapuitu 10 tihumeetrit hektari kohta. Säilitatavaid puid ei koristata ja need jäävad metsa alatiseks.
- (5) Elustiku mitmekesisuse tagamiseks alles jäetavad puud valitakse eri puuliikide esimese rinde suurima diameetriga puude hulgest, eelistades laialehiseid puid, mände, haabasid ja kuuski. Säilitatakse surnud puid, kõdu- ja lamapuitu, puude tüükaid ja selliseid elavaid puid, milles on õõnsused ja mis on potentsiaalsed õõnepuud, eelkõige laialehiseid puid ja haabu.

§ 15. Vajalik tegevus

Kaitseala poollooduslike koosluste aladel on nende ilme ja liigikoosseisu säilitamiseks vajalik niitmine, puu- ja põõsarinde harvendamine ja kujundamine.

§ 16. Keelatud tegevus

- (1) Piiranguvööndis on keelatud:
 - 1) uue maaparandussüsteemi rajamine;
 - 2) uue ehitise püstitamine, välja arvatud tehnovõrgu rajatise või tootmisotstarbeta ehitise püstitamine;
 - 3) maavara kaevandamine;
 - 4) puhtpuistute kujundamine ja energiapuistute rajamine;
 - 5) biotsiidi, väetise ja taimekaitsevahendi kasutamine.
- (2) Piiranguvööndis on keelatud puidu kokku- ja väljavedu külmumata pinnaselt. Kaitseala valitseja võib lubada puidu kokku- ja väljavedu, kui pinnas seda võimaldab.

5. peatükk

Lõppsätted

§ 17. Määruse jõustumine

Määrus jõustub kümnendal päeval pärast Riigi Teatajas avaldamist.

§ 18. Määruse muutmine

Vabariigi Valitsuse 18. mai 2007. a määruses nr 154 „Hoiualade kaitse alla võtmine Pärnu maakonnas” tehakse järgmised muudatused:

- 1) määruse § 1 lõike 1 punkt 20 tunnistatakse kehtetuks;
- 2) määruse lisas esitatud Nepstemurru hoiuala kaart tunnistatakse kehtetuks.

§ 19. Menetluse läbiviimine

Määruse menetlus viidi läbi keskkonnaministri 18. juuni 2020. a käskkirjaga nr 1-2/20/274 algatatud haldusmenetluses, mille ülevaade koos ärakuulamise tulemustega on esitatud käesoleva määruse seletuskirjas.

§ 20. Vaidlustamine

Määrust on võimalik vaidlustada, esitades kaebuse halduskohtusse halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras, osas, millest tulenevad kinnisasja omanikule või valdajale õigused ja kohustused, mis puudutavad kinnisasja kasutamist või käsutamist.

¹Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2009/147/EÜ loodusliku linnustiku kaitse kohta (ELT L 20, 26.01.2010, lk 7–25).

²Kaitseala on moodustatud Vabariigi Valitsuse 18. mai 2007. a määrusega nr 154 „Hoiualade kaitse alla võtmine Pärnu maakonnas” kaitse alla võetud Nepstemurru hoiuala alusel. Tulenevalt Vabariigi Valitsuse 5. augusti 2004. a korralduse nr 615 „Euroopa Komisjonile esitatav Natura 2000 võrgustiku alade nimekiri” lisa 1 punkti 1 alapunktist 44 hõlmab kaitseala Põhja-Liivimaa linnuala, kus tegevuse kavandamisel tuleb hinnata selle mõju kaitse-eesmärkidele, arvestades Natura 2000 võrgustiku alade kohta kehtivaid erisusi.

³Kaitseala välis- ja vööndite piirid on kantud määruse lisas esitatud kaardile, mille koostamisel on kasutatud Eesti põhikaarti (mõõtkava 1 : 10 000) ja maakatastri andmeid. Kaardiga saab tutvuda Keskkonnaametis, Keskkonnaministeeriumis, keskkonnaportaalis (<https://keskkonnaportaal.ee>) ja maainfosüsteemis (www.maaamet.ee).

⁴Seletuskirjaga saab tutvuda Keskkonnaministeeriumi veebilehel www.envir.ee.

Kaja Kallas
Peaminister

Madis Kallas
Keskkonnaminister

Taimar Peterkop
Riigisekretär

[Lisa Nepstemurru looduskaitseala](#)